

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 9C/24/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613202539
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Bellová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2015:2613202539.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Senici sudkyňou JUDr. Monikou Bellovou v právnej veci navrhovateľov: 1. V. Y., L.. X.X.XXXX, J. C. D. I. XXX, štátny občan SR, 2. C. G., L.. X.X.XXXX, bytom C. D. I. XXX, štátna občianka SR, právne zastúpení: Consilior Iuris, s.r.o., Bratislava, Miletičova 23, IČO 47231157, proti odporcom: 1. Y. I., L.. XX.X.XXXX, J. Č., J. - J., E. XXX/X, právne zastúpená: JUDr. Štefan Haulík, advokátska kancelária Böhm & Partners, Bratislava, Jesenského 2, 2. E. Y., L.. XX.XX.XXXX, P. J. C. C., P.Č.. J. C., A.. X. C. XX, štátna občianka SR, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť odporkyni v 1. rade náhradu trov konania vo výške 496,86 €.

Súd odporkyni v 2. rade náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ v 1.rade sa svojim návrhom podaným na súde dňa 19.3.2013 domáhal určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 na rodinnom dome s.č. XXX postavenom na pozemku parcely registra „ Č.. XXX o výmere 1012 m2, druh zastavané plochy a nádvoria, nachádzajúci sa v k.ú. C. D. I., M. C. D. I., okres Senica zapísaný Správou katastra Senica na LV Č.. X patrí do dedičstva po nebohej R. Y., O.. X., L.. XX.X.XXXX a zomrelej dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom C. I. XXX, ako i náhrady trov konania. V návrhu navrhovateľ uviedol, že dňa 12.11.1960 uzatvoril manželstvo s R. Y., O.. X., X. XX.X.XXXX, ktorá bola zároveň sestrou odporkyne v 1.rade /označenie uvedené pre zrozumiteľnosť, nakoľko k pristúpeniu ďalších účastníkov do konania prišlo až po podaní návrhu/. Po uzavretí manželstva sa navrhovateľ so svojou manželkou nasťahovali do rodinného domu s.č. XXX postaveného na par.č. XXX o výmere 1012 m2, vtedy zapísaný v pozemkovo knižnej vložke, ako vlastník bol až do roku 1988 zapísaný prastarý otec navrhovateľovej manželky - C. X., L.. XX.X.XXXX. V predmetnom dome, ktorý mal vtedy rozlohu okolo 100 m2 bývali štyri generácie navrhovateľovej manželky. Po nasťahovaní sa do rodinného domu sa navrhovateľ dohodol s prastarým otcom navrhovateľovej manželky, že z dôvodu, že dom je pre nich všetkých primálny, pristaví si navrhovateľ s manželkou jednu izbu. Dôvodom bolo aj, že prastarý otec a jeho manželka boli starí, bolo potrebné im pomôcť s prácami na poli a inými „chlapskými prácami“, keďže okrem navrhovateľa a prastarého otca manželky navrhovateľa nebýval v rod. dome žiadny iný muž. Navrhovateľ si začal zhromažďovať materiál na pristavenie izby. Dňa XX.X.XXXX zomrela prastará mama manželky navrhovateľa, potom dňa XX.X.XXXX zomrela jej stará mama a napokon dňa X.X.XXXX zomrel aj jej prastarý otec. Prastarý otec C. X. uzatvoril v roku XXXX s matkou manželky navrhovateľa a odporkyne v 1.rade kúpnu zmluvu, ktorou C. X. predal S. X. rodinný dom a dvor - nehnuteľnosti zapísané vo vl.č. XXXX T.Ú.. C. D. I.. V návrhu ďalej uviedol, že navrhovateľ a jeho manželka neboli prekvapení, že „starý dom“ previedol prastarý otec na svoju dcéru a nie na svoje

vnučky, nakoľko im bolo povedané, že sú až ďalšia generácia, považovali teda za správne, že dom bol prevedený na S. X., vnučku predávajúceho. Ako navrhovateľ zhromažďoval a kupoval materiál na stavbu, dohodli sa s S. X. - matkou manželky navrhovateľa, že „starý dom“ je už nevyhovujúci, a že by bolo lepšie zrušiť celý „starý rodinný dom“ a to tak, že najprv si pristaví navrhovateľ s manželkou jednu bytovú jednotku. Keď si bytovú jednotku pristaval, všetci obyvatelia domu sa presťahovali do tejto bytovej jednotky, aby sa mohla zbúrať pôvodná časť domu a pristaviť namiesto nej novú bytovú jednotku. Keď navrhovateľ s odporkyňou pristavili aj druhú bytovú jednotku, tak sa matka navrhovateľovej manželky spolu so svojou dcérou /odporkyňou v 1.rade/ nasťahovali do druhej bytovej jednotky. Navrhovateľ sa s odporkyňou v 1.rade dohodli, že si teda namiesto pôvodného rodinného domu, ktorý zrušili postavia dve bytové jednotky, v jednej bude bývať navrhovateľ s manželkou a v druhej bytovej jednotke, ktorá sa postavila na pozemku, na ktorom bol predtým postavený „starý dom“ bude odporkyňa v 1.rade so svojou matkou. V roku 1964 požiadala matka odporkyne v 1.rade o vydanie stavebného povolenia, hoci za stavebníka bola označená len matka odporkyne v 1.rade, navrhovateľ tomu neprikladal dôležitosť, nakoľko vlastníkom domu, ktorý sa mal búrať bola matka odporkyne v 1.rade. Avšak už z projektu bolo zrejmé, že nepôjde o zmenu „starého domu“ - „prestavba rodinného domku a prístavby jednej izby“, tak ako uviedla matka odporkyne v 1.rade v predmetnej žiadosti. Z priloženého projektu je zrejmé, že dom sa celý zruší a na jeho miesto sa postavia dve bytové jednotky. Prehlásenie matky odporkyne v 1.rade v žiadosti bolo účelové vzhľadom na vtedajšie spoločensko-politické prostredie, ktoré neprialo súkromnému vlastníctvu. Navrhovateľ staval tieto dve bytové jednotky s úmyslom mať ich pre seba a bol dobromyseľným stavebníkom.

Ďalej v návrhu uvádza, že odporkyňa v 1.rade a navrhovateľova manželka boli sestra a rodinný dom / dve bytové jednotky/, ktorý spolu s navrhovateľom postavili, vnímali ako spoločný. Tento vzťah a dohodu o tom, že dom je spoločný dokazuje okrem skutočnosti, že zháňal a kupoval materiál, staval celý dom, aj skutočnosť, že pri žiadaní o vyjadrenie sa k projektu plynoinštalácie predmetného domu sa uvádza, že S. X. S. R. Y. si dovoľujú predložiť projekt plynoinštalácie nášho rodinného domu. Nehnuteľnosť - svoju bytovú jednotku užíval navrhovateľ so svojou manželkou v dobrej viere nepretržite od roku 1965, hradili si náklady za svoju bytovú jednotku, odporkyňa v 1.rade aj so svojou matkou si hradili náklady len za svoju bytovú jednotku. Navrhovateľova manželka zomrela dňa XX.X.XXXX, v dedičskom konaní vedenom pred Štátnym notárstvom v Senici, skončeným rozhodnutím č. K. XXXX/XX zo dňa 4.11.1991 sa rodinný dom neprejednal. Matka odporkyne v 1.rade previedla celý rodinný dom č. XXX zapísaný na LV Č.. X darovacou zmluvou na svoju dcéru - odporkyňu v 1.rade, ktorá je t.č. vlastníkom predmetného domu. Navrhovateľ sa o tejto skutočnosti dozvedel až v dedičskom konaní po matke odporkyne v 1.rade vedenom pred notárkou JUDr. Emíliou Dostálovou pod sp.zn. K.-K.. Matka odporkyne v 1.rade bola len podielovou spoluvlastníčkou predmetného domu, preto nemohla platne previesť vlastnícke právo k predmetnému rodinnému domu na odporkyňu v 1.rade. Po právnej stránke veci navrhovateľ v návrhu poukázal na ustanovenia § 133 a § 137 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. Naliehavý právny záujem na určení, že spoluvlastnícky podiel na predmetnom dome patrí do dedičstva po zosnulej manželke navrhovateľa je daný tým, že bez tohto určenia nemožno začať konať o novoobjavenom dedičstve po poručiteľke - navrhovateľovej manželke a teda je jeho právne postavenie dediča neisté. Ďalej uviedol, že vlastníctvo k stavbe nadobúda stavebník, teda ten, kto stavbu uskutočnil s úmyslom mať ju pre seba, nie je rozhodujúce, komu bolo adresované rozhodnutie o stavebnom povolení. Pri posúdení vlastníckych vzťahov k stavbe vzniknutej spoločnou činnosťou viacerých osôb treba vychádzať z obsahu dohody uzavretej medzi týmito osobami, dohoda nemusí byť písomná. Z obsahového hľadiska musí byť z dohody zrejmé, že účastníci tohto právneho úkonu sa skôr, než sa začalo so stavbou dohodli na založení podielového spoluvlastníctva k stavbe. Skutočnosť, že sa stavebníci dohodli len na spoločnom užívaní, bez tohto, aby čokoľvek dojednali o vlastníctve k stavbe, ešte nevyklučuje vznik ich podielového spoluvlastníctva. Navrhovateľ poukázal na rozsudok OS Trenčín sp.zn. 14C/113/2004 a uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/210/2009.

Navrhovateľ v návrhu požiadaval aj o vydanie predbežného opatrenia za účelom zákazu odporkyni v 1.rade nakladať s predmetným rodinným domom, pričom návrhu bolo vyhovené a predbežné opatrenie bolo uznesením súdu pod č.k. 9C 24/2013-43 vydané dňa 16.4.2013.

Odporkyňa v 1.rade v písomnom vyjadrení zo dňa 22.5.2013 navrhla, aby súd návrh v plnom rozsahu zamietol a priznal jej náhradu trov konania a právneho zastúpenia z týchto podstatných dôvodov. Odporkyňa v 1.rade je jedinou a výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti, svoje vlastníctvo odvodzuje od svojej právnej predchodkyne - svojej matky S. X., O.. J., ktorá previedla na ňu vlastnícke

právo na základe darovacej zmluvy v roku 2010. S. X. nadobudla vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy od svojho právneho predchodcu C. X. za kúpnu cenu 13.000,- Kčs. Svoje vlastníctvo odporkyňa v 1.rade odvodzuje od nepretržitého radu právnych predchodcov - svojich rodinných príslušníkov /prastarého otca a svojej mamy/, pričom svoje vlastníctvo vie doložiť relevantnými písomnými právnymi dokumentmi a rozhodnutiami štátnych orgánov. Navrhovateľ spochybňuje výlučné vlastníctvo S. X. a uvádza, že jeho manželka R. Y., O.. X., ktorá zomrela dňa XX.X.XXXX bola podielovou spoluvlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. Navrhovateľ však bližšie neuvádza, kedy, t.j. v akom časovom okamihu vzniklo podielové spoluvlastníctvo R. Y. k predmetnej nehnuteľnosti a neuvádza ani na základe akej právnej skutočnosti sa tak stalo. Odvoláva sa pritom na len obsah akejsi neurčitej ústnej dohody medzi týmito osobami, ktorá mala byť uzavretá v procese prestavby predmetného rodinného domu. Nie je známe aký bol obsah tejto ústnej dohody, kto ju uzatvoril a aké následky z nej vyplývali pre odporkyňa v 1.rade. Prítom len z hľadiska obsahu nie je zrejmé, či išlo o dohodu o spoločnej výstavbe rodinného domu, či dohodu o rozdelení nehnuteľnosti, resp. dohodu o prevode podielu k domu. Tieto skutočnosti však musia byť jednoznačne preukázané, aby bolo možné ustáliť právne účinky takejto dohody. Takisto musí byť z obsahu dohody jednoznačne preukázané, že jej účastníci chceli založiť spoluvlastnícky vzťah. Nevyslovená vnútorná predstava navrhovateľa, že pomocou pri stavbe si zároveň zakladá svoje spoluvlastnícke právo nemusela byť v súlade s predstavou vtedajšieho vlastníka a vo vzťahu k vzniku jeho vlastníckych práv /resp. práv jeho manželky/ je právne irelevantná. Skutočnosť, že S. X. darovacou zmluvou previedla svoje vlastníctvo na odporkyňa v 1.rade skôr svedčí o opaku, ako v prospech „teórie“ navrhovateľa o existencii akejsi ústnej dohody, navyše skutočnosť, že na obsah tejto dohody poukazuje navrhovateľ až takmer 50 rokov po uzatvorení takejto dohody a potom, ako už dávno zomreli strany tejto dohody len svedčí o účelovosti a iracionalite tohto argumentu. Navrhovateľ by si mal uvedomiť, že na to, aby mohlo vzniknúť vlastnícke, resp. spoluvlastnícke právo k nehnuteľnosti je potrebné, aby nastali určité právne skutočnosti, ktoré z hľadiska formy nepochybne musia mať povahu písomného právneho úkonu. Toto jednoznačne platilo od roku 1950 až po súčasnosť. Z predložených objektívnych dôkazov doložených do súdneho spisu teda nevyplýva, že by manželka navrhovateľa mohla kedykoľvek počas svojho života nadobudnúť vlastnícke právo, resp. spoluvlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti.

Ďalej v písomnom vyjadrení uviedla, že nie je možné súhlasiť ani v tom, že nešlo o prestavbu rodinného domu, ale o zrútenie starého domu a kompletnú výstavbu nového rodinného domu. So žiadosti o vydanie stavebného povolenia zo dňa 27.4.1964 vyplýva, že S. X. žiada o vydanie stavebného povolenia na prestavbu rodinného domu. Z rozhodnutia Komisie výstavby pri MNV v C. I. X. K. XX.X.XXXX vyplýva, že sa povoľuje prestavba rodinného domku a prístavba jednej izby. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 6.10.1964, ktorou štátna sporiteľňa dala pôžičku S. X. vo výške 15.000,- Kčs vyplýva, že sa poskytuje peňažná pôžička na prestavbu. V prípade, že by naozaj išlo výstavbu nového domu, navrhovateľ mal nepochybne možnosť /a zrejme aj povinnosť/ aj podľa vtedy platných zákonov vymazať vlastníctvo k pôvodnej nehnuteľnosti a zapísať vlastníctvo k novej nehnuteľnosti do evidencie orgánu geodézie a kartografie. Túto možnosť poskytoval napr. z.č. 22/1964 Zb., avšak navrhovateľ a jeho manželka túto možnosť nevyužili, a to zrejme preto, že by sa to nestretlo v priaznivom ohlasom vtedajšieho vlastníka pani S. X.. Z dostupných dôkazných prostriedkov teda vyplýva, že stavebníkom v zmysle stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia bola jedine a výlučne Anna Zachová, navrhovateľ a jeho manželka nemali uzatvorenú žiadnu písomnú dohodu o spoločnej výstavbe, či prestavbe rodinného domu, neboli uvedení v stavebnom povolení ako stavebník, neboli uvedení ani v kolaudačnom rozhodnutí ako vlastníci, či spoluvlastníci domu s právom dom užívať. Skutočnosť, že navrhovateľ a jeho manželka dom užívali vyplývala len z výslovného povolenia S. X., ktorá umožnila svojej dcére a jej manželovi predmetný dom užívať a bývať v ňom. Nikdy však nebola najmenšia pochybnosť v tom, že jediným a výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je matka navrhovateľovej manželky S. X.. Túto skutočnosť nemôže spochybniť ani fakt, že navrhovateľ a jeho manželka určité náklady súvisiace s prestavbou domu, ako aj náklady súvisiace s užívaním domu nepochybne znášali, tiež že navrhovateľ pomáhal rodine s prácami na poli a inými chlapskými prácami. Nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa, že túto nehnuteľnosť - svoju bytovú jednotku užíval navrhovateľ so svojou manželkou v dobrej viere, teda s vedomím, že im vlastnícky patrí. Z verejne dostupného zoznamu nehnuteľností jednoznačne vyplývalo, že vlastníkom nehnuteľnosti je pani S. X.. Je len malá pravdepodobnosť, že jej dcéra a manželka navrhovateľa by v prípade existencie ústnej dohody netrvala na zápise jej spoluvlastníckeho práva.

Uznesením č.k. 9C/24/2013-111 zo dňa 10.4.2014 súd pripustil vstup C. G. do konania na strane navrhovateľa a E. Y. na strane odporkyne.

Odporkyňa v 2.rade E. Y. svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila z dôvodu práceneschopnosti, požiadala súd, aby pojednávanie prebehlo bez nej.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov v 1. a 2.rade, výsluchom odporkyne v 1.rade, výpisom z knihy manželstiev, sobášnym listom, úmrtným listom, žiadosťou o vydanie stavebného povolenia zo dňa 20.4.1964, rozhodnutím Komisie výstavby pri MNV v C. I., dokladmi o zaplatení, žiadosťou o vyjadrenie k projektu plynoinštalácie a vydanie potvrdeniek k zakúpeniu plynových spotrebičov, rozhodnutím Štátneho notárstva č.k. K. XXXX/XX-X zo dňa 4.11.1991, kúpnu zmluvou zo dňa 19.7.1962, rozhodnutím ONV v Senici - odbor výstavby, zmluvou o pôžičke zo dňa 6.10.1964, výpisom z LV Č.. XXXX, obsahom spisov Okresného súdu Senica sp.zn. XXD/XX/XXXX, Štátneho notárstva sp.zn. D XXXX/XX, Katastrálneho úradu v Trnave Správa katastra Senica sp.zn. E. XXXX/XX, čestnými vyhláseniami G. C., I. Y., I. T., K. Ď., plánom rod. domku, čestným prehlásením C. C., fotodokumentáciou, judikatúrou súdov v obdobných veciach a zistil tento skutkový stav veci:

Výpoveďou navrhovateľa v 1. rade mal súd zistené, že v predmetnej nehnuteľnosti začal bývať po uzavretí manželstva so svojou manželkou v roku 1960. S manželkou mali záujem postaviť nový dom, ale prastarý otec jeho manželky C. X., v tom čase vlastníkom nehnuteľnosti, povedal, že môžu ostať bývať tam a stačí, keď si pristavia jednu izbu s kuchyňou. V tom čase bývali v nehnuteľnosti aj prastarý otec jeho manželky, matka jeho manželky a odporkyne v 1.rade, odporkyňa v 1.rade, jej dcéra a svokrina matka. V priebehu rokov 1962-1963 zomreli jednak prastará mama jeho manželky, prastarý otec a tiež stará matka. Ešte predtým v roku 1963 prastarý otec C. X. previedol predmetnú nehnuteľnosť kúpnu zmluvou na S. X., matku jeho manželky a zároveň odporkyne v 1.rade. Aj s ňou hovorili o prestavbe nehnuteľnosti, svokra im povedala, že čo si postavia to budú mať. Prestavba sa uskutočnila takým spôsobom, že najskôr bola pristavená nová bytová jednotka, ktorá bola hotová v r. 1965, so stavbou bolo započaté v r. 1964, potom sa všetci presťahovali do tejto bytovej jednotky. Prerábali sa starý rod. dom, nešlo o prestavbu alebo opravu, starý dom bol až na jednu stenu celý zrúcaný, postavila sa ďalšia bytová jednotka a bola dokončená v r. 1967. Navrhovateľ v 1.rade zostal s manželkou bývať v tej, ktorá bola postavená skôr, svokra, jej dcéra a jej otec sa presťahovali do novej bytovej jednotky. Ide o dve úplne oddelené samostatné bývania so samostatnými vchodmi. Odkedy v novopostavenej bytovej jednotke bývali, platili všetky poplatky za elektrinu, TV, od 1974 i za plyn. Navrhovateľ nehradí daň, túto platil svokrin otec, v súčasnosti nevie kto ju platí, asi odporkyňa v 1.rade. Manželka navrhovateľa ešte počas života opakovane žiadala svoju matku, ako vlastníčku nehnuteľnosti, aby prepísala polovicu nehnuteľnosti na ňu a na navrhovateľa v 1.rade, na čo táto uviedla, že je ešte čas. O tom, že svokra darovala nehnuteľnosť odporkyni v 1.rade navrhovateľ v 1.rade vôbec nevedel, dozvedel sa o tom až po jej smrti v roku 2012. V nehnuteľnosti žije 48 rokov, materiál na stavbu bytových jednotiek hradil navrhovateľ v 1.rade, o čom doložil aj doklady. Peniaze z pôžičky v sume 15.000,- Kčs, ktorú si svokra zobrala na svoje meno boli použité na dorobenie, chýbali obkladačky a dlažba. Jeden rok splácal pôžičku navrhovateľ s manželkou, zvyšok splácala svokra.

Odporkyňa v 1.rade vo svojej výpovedi uviedla, že navrhovateľ v 1.rade aj so svojou manželkou sa podieľali na prestavbe nehnuteľnosti, bolo to tak ako uviedol navrhovateľ, postavila sa jedna bytová jednotka, kde všetci bývali a prerábali sa starý rod. dom. Niečo z neho ostalo, nevedela uviesť, aké časti. Ďalej uviedla, že otec jej matky sa v roku 1964 vrátil z Ameriky a odtiaľ poberal penziu a určite prispieval na stavbu i on, nie len navrhovateľ. Prečo sa situácia ohľadom nehnuteľnosti neriešila po prestavbe, nevedela uviesť, v nehnuteľnosti nebýva 30 rokov, vedela uviesť dôvod prečo jej matka darovala nehnuteľnosť jej a to z dôvodu, že navrhovateľ ani jeho deti sa o matku odporkyne v 1.rade vôbec nestarali, v ničom jej neboli nápomocní, pomáhali jej cudzí ľudia a starala sa o ňu odporkyňa v 1.rade, preto matka darovala predmetnú nehnuteľnosť jej. Vzťahy nie sú aj v súčasnosti dobré, odporkyňa v 1.rade s navrhovateľom v 1.rade v podstate nekomunikujú.

Právny zástupcu odporkyne v 1.rade súd uviedol, že darovanie nehnuteľnosti zo strany matky odporkyne v 1.rade jej dcére bolo zohľadnené v dedičskom konaní, jej podiel pripadajúci na ňu z dedičstva sa o túto hodnotu znížil. V dedičskom konaní bolo dostatok majetku, takže sa to vyrovnalo a vec je týmto spôsobom vyriešená.

Výpoveďou navrhovateľky v 2. rade mal súd preukázané, že v predmetnej nehnuteľnosti bývala od narodenia, dom postavili jej rodičia svojpomocne za pomoci ľudí z obce. Podľa rozprávania prastarého

otca vedela, že sa najprv pristavila jedna časť domu, potom sa presťahovali do ďalšej novopostavenej časti. V dome vždy bývali štyri generácie - X., J., Y., X. S. G.. Dom má dve bytové jednotky, v bytovej jednotke, kde bývali jej rodičia s rodinou, teda s ňou a jej sestrou, je obývačka, spálňa, kuchyňa. Jej otec staval nielen túto časť, ale celú stavbu, nakoľko bol jediný chlap. V tomto byte bývali aj s mamou do jej smrti do r. 1991. V súčasnosti v nehnuteľnosti býva navrhovateľka v 2.rade spolu s otcom a jej dcérami. Vo vedľajšej časti domu, resp. v druhej bytovej jednotke bývala najprv starenka X. s prastarým otcom, potom tam býval aj synovec s priateľkou, t.č. sú tam podnájomníci.

Právny zástupca odporkyne v 1.rade uviedol, že nikto nespochybňuje, že navrhovatelia mali užívacie právo k predmetným nehnuteľnostiam, spochybňované je tu vlastnícke právo, kedy a z akého právneho titulu malo vzniknúť. V dedičskom konaní, ktoré prebiehalo v r. 2012 po neb. S. X. boli dedičkami dcéra a dve vnučky, bola uzatvorená dohoda, ktorú treba chápať ako právny úkon účastníčok s tým, že na základe dedičskej dohody bolo konštatované aj započítanie daru predmetnej nehnuteľnosti, o to dostala dedička dedičstvo v menšej hodnote. Navrhovateľka v 2.rade súhlasila s uvedenou dedičskou dohodou, teraz však tvrdí, že polovica nehnuteľnosti patrí do vlastníctva navrhovateľa v 1.rade. Uvedené mohla namietat už v rámci dedičského konania.

Právny zástupca navrhovateľov sa vyjadril v tom zmysle, že vyjadrenie protistrany považoval za irelevantné nakoľko navrhovateľ v 1.rade nebol účastníkom dedičského konania po neb. S. X., nebolo možné započítať polovicu nehnuteľnosti, ktorej vlastníkom je navrhovateľ v 1.rade spolu s neb. manželkou a v dedičskom konaní po neb. S. X. majetok v dedičskom konaní bol len nepatrnej hodnoty. Ďalej uviedol, že navrhovatelia sa snažili zosúladiť faktický a právny stav so stavom formálnym, viackrát sa pokúšali hovoriť s S. X., nečakali, že príde k prevodu vlastníctva na odporkyňu v 1.rade, preto sa domáhajú určenia vlastníctva touto žalobou.

Právny zástupca odporkyne v 1.rade na to uviedol, že v danej veci prebehli dve dedičské konania v r. 1991 a v r. 2012, nie je možné v súčasnosti tvrdiť, že v 60.rokoch prišlo k nadobudnutiu spoluvlastníctva v podiele jednej polovice navrhovateľom, prípadne navrhovateľom a jeho manželkou, nie je možné negovať právne účinky obidvoch dedičských rozhodnutí. Z písomností nevyplýva, že by bola vytvorená nová stavba tak ako je to tvrdené, nakoľko nebolo vydané žiadne búracie povolenie stavebného úradu, rozhodnutie o odstránení stavby.

Právny zástupca navrhovateľov vyjadril svoj právny názor, že prišlo k vytvoreniu novej veci, za tým účelom predložil aj projekt rodinného domu, kde je označené, že ide o novostavbu. Keďže k vytvoreniu veci prišlo v roku 1960, podľa vtedy platného Občianskeho zákonníka možno nadobudnúť vlastnícke právo aj na základe iných právnych skutočností, medzi takého právne skutočnosti patrí aj originálne nadobudnutie vlastníckeho práva vytvorením veci. V záverečnej reči uviedol, že prišlo k vytvoreniu novej veci, ktorej vlastníkom v podiele 1 je navrhovateľ spolu s manželkou neb. R. Y., k nadobudnutiu vlastníctva prišlo na základe ústnej dohody navrhovateľa v 1.rade a jeho manželky so svokrou S. X..

Právny zástupca odporkyne v 1.rade v záverečnej reči uviedol, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by prišlo k uzavretiu dohody medzi navrhovateľom v 1.rade, jeho manželkou a S. X., tiež navrhovatelia nepredložili dôkazy o tom, že celá nehnuteľnosť zanikla a vznikla nová nehnuteľnosť, z dôkazov vyplýva, že sa jednalo o prestavbu, na ktorej sa zúčastňoval navrhovateľ a celá rodina. V prospech jeho tvrdení svedčí aj kontinuita katastrálnych zápisov. Navrhovatelia žiadnym spôsobom nepreukázali, že by nadobudli vlastníctvo v podiele 1 k predmetnej nehnuteľnosti.

Z výpisu z knihy manželstiev a sobášneho listu súd zistil, že navrhovateľ v 1.rade uzavrel manželstvo s R. X. dňa 12.11.1960. Manželka navrhovateľa v 1.rade podľa úmrtného listu zomrela dňa XX.X.XXXX.

Dňa 20.4.1964 požiadala S. X. o vydanie stavebného povolenia na prestavbu v obci C. I. na pozemku p.č. XXX, XXX, XXX, XXX z dôvodu, že dom je starý, nevyhovuje dnešným požiadavkám. Komisia výstavby pri MNV v C. I. dňa 15.5.1964 vydala rozhodnutie, ktorým vyhovelá žiadosti S. X. a povolila prestavbu rod. domku a prístavbu jednej izby. Z prehľadu dokladov o zaplatení a ich kópii súd zistil, že hodnota zakúpeného materiálu navrhovateľom v 1.rade bola 10.836,36 Kčs. Listom zo dňa 20.3.1975 S. X. S. R. Y., O. X. požiadali Západoslávské plynárne, n.p. Nové Mesto nad Váhom o vyjadrenie k projektu plynoinštalácie a vydanie potvrdení k zakúpeniu plynových spotrebičov.

Podľa § 132 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 136 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

Podľa § 137 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

Podľa § 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak niekto dobromyseľne spracuje cudziu vec na novú vec, stáva sa vlastníkom novej veci ten, ktorého podiel na nej je väčší. Je však povinný uhradiť druhému vlastníkovi cenu toho, o čo sa jeho majetok zmenšil. Ak sú podiely rovnaké a účastníci sa nedohodnú, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek z nich súd.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci súd vyvodil ten právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali naliehavý právny záujem na určení, že spoluvlastnícky podiel 1/2-ice k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu a už v odôvodnení rozsudku vyššie špecifikovaná, patrí do dedičstva po neb. R. Y., O.. X., ktorá bola manželkou navrhovateľa v 1.rade. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že navrhovatelia žiadnym spôsobom nepreukázali nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu v 1-ici k predmetnej nehnuteľnosti nebohrou R. Y., ktorý by potom mohol byť predmetom dedičského konania ako novoobjavený majetok. Z celého dokazovania nevyplýva právna skutočnosť, ktorá by spôsobila vznik podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti nebohrou a ani kedy k tejto skutočnosti malo prísť. Vzhľadom na výpovede účastníkov, ktoré boli zhodné, súd zistil, že počas manželstva navrhovateľa v 1.rade s neb. R. Y. prišlo k prestavbe, resp. výstavbe predmetného domu. Je preukázané, že sa uskutočnili stavebné práce, že navrhovateľ v 1.rade sa ich zúčastňoval, tiež že mu /príp. aj jeho manželke, ako to vyplýva z niektorých čestných vyhlásení/ pomáhali ľudia z obce, ako aj že zakúpil nejaký stavebný materiál. Otázne je, či prišlo k výstavbe nového domu, alebo len k prestavbe starého. Ak by aj vznikla nová vec, v tomto prípade by podľa § 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka, navrhovateľ v 1.rade a jeho manželka nemohli nadobudnúť vlastníctvo, lebo vedeli, že nehnuteľnosť nie je v ich vlastníctve, nebola teda splnená podmienka dobromyseľnosti pri spracovaní cudzej veci. Spoluvlastníctvo neb. manželky navrhovateľa v 1.rade, teda nemohlo vzniknúť spracovaním veci.

Navrhovatelia a ich právny zástupca vo svojich vyjadreniach nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu opierali o pôvodné nadobudnutie vlastníctva, resp. spoluvlastníctva vytvorením novej veci. Tu však opätovne nepreukázali, že už pri stavbe domu, neb. manželka navrhovateľa v 1.rade tento stavala s úmyslom vlastniť ideálny podiel 1 v predmetnom rod. dome. Existencia akejkoľvek dohody v tomto smere nebola preukázaná. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že navrhovateľ v 1.rade staval spolu s manželkou celý dom, ktorý mal dve bytové jednotky, pričom on s rodinou mal v úmysle obývať bytovú jednotku, ktorá bola po prestavbe prístavená ako prvá. Z uvedeného vyplýva skôr právny záver, že navrhovateľ v 1.rade chcel spolu s manželkou neb. R. Y. nadobudnúť vlastníctvo práve k tejto bytovej jednotke /v nej býva aj v súčasnosti s rodinou navrhovateľky v 2.rade/. Keďže však boli manželia

mohlo by tak po právnej stránke vzniknúť vytvorením novej veci len bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Skutočnosť, že nehnuteľnosť staval navrhovateľ v 1.rade spolu s manželkou vyplýva z viacerých vyjadrení navrhovateľa v 1.rade ako aj jeho právneho zástupcu. Je teda zrejmé, že ani týmto spôsobom nedošlo k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu 1-ice k predmetnej nehnuteľnosti neb. manželkou navrhovateľa v 1.rade. Čo sa týka otázky nadobúdania vlastníctva pri stavbe rod. domu je súd toho názoru, že je skutočne dôležité kto stavbu realizuje s úmyslom nadobudnúť ju do vlastníctva. Nie je pritom dôležité len vykonávanie prác, kto je uvedený v rôznych žiadostiach, ale aj finančné zabezpečenie stavby. V danom prípade však súdu nie je zo žiadnych vykonaných dôkazov zrejmé, že neb. R. Y. stavala dom za účelom nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu 1-ice.

Súd sa pri právnom posúdení zaoberal aj skutočnosťou, či neprišlo k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu L.. R. Y. z dôvodu vydržania. Tu však treba poznamenať, že podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva z tohto titulu je dobromyselnosť držiteľa, čo v tomto prípade nebolo splnené, keďže podľa výpovede navrhovateľa v 1.rade sa jeho manželka viackrát pokúšala usporiadať vlastnícke vzťahy k nehnuteľnosti, bolo jej teda známe, že ako vlastník nehnuteľnosti je uvedená jej matka.

Čo sa týka skutočnosti, že predmetný dom nadobudla odporkyňa v 1.rade na základe darovacej zmluvy od jej matky S. X. /ako i matky neb. R. Y./, táto bola zohľadnená v dedičskom konaní po neb. S. X. tzv. započítaním daru vo výške 50.000,- €. Navrhovateľka v 2.rade, jej právny zástupca a odporkyňa v 2.rade na takúto dohodu pristúpili, dedičské konanie nežiadali prerušiť do právoplatného vyriešenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, napr. žalobou o určenie vlastníctva, príp. neplatnosť darovacej zmluvy. Napriek tomu je súd toho názoru, že určovaciu žalobu možno podať aj v tomto štádiu, musí byť však doložená relevantnými dôkazmi. Vzhľadom na uplynutie dlhého času od výstavby, resp. prestavby predmetného domu sa sám navrhovateľ v 1.rade vystavil určitej dôkaznej núdzi, kedy nevie riadne preukázať nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ním a jeho neb. manželkou /tak ako to tvrdí sám navrhovateľ v 1.rade a jeho právny zástupca/, nie to ešte nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu 1-ice jeho nebohou manželkou, čo je predmetom tejto žaloby. Ak by aj bolo preukázané, že časť nehnuteľnosti bola postavená navrhovateľom v 1.rade a jeho manželkou za trvania manželstva ako stavebníkmi, v dedičskom konaní o novoobjavenom majetku po neb. manželke R. Y. by potom prišlo k vyporiadaniu takéhoto bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a po jeho vyporiadaní, by do dedičstva pripadol len podiel alebojej. Žalobný petit však s touto skutočnosťou nekorešponduje. Na základe všetkých uvedených dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v konaní boli úspešné odporkyne. Súdu priznal náhradu trov konania odporkyňi v 1.rade, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia v sume 496,86 € za štyri úkony právnej pomoci podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. /prevzatie veci, písomné vyjadrenie, účasť na pojednávaní dňa 3.7.2013 a 18.2.2015/ 3 úkony v roku 2013 po 60,07 €, 1 úkon v roku 2015 po 64,53 €, režíjny paušál 3krát po 7,81 €, 1krát po 8,39 €, náhrada cestovného za zastupovanie na pojednávaní dňa 3.7.2013 v sume 58,25 € a na pojednávaní dňa 18.2.2015 v sume 54,09 €, náhrada za stratu času v súvislosti s dvomi cestami na pojednávanie z Bratislavy do Senice a späť za osem polhodín /za začatú polhodinu v roku 2013 náhrada predstavovala sumu 13,01 €, v roku 2015 13,98 €/, takže za stratu času 4krát 13,01 € a 4krát 13,98 €, celkom náhrada v sume 107,96 €. Súdu náhradu za stratu času krátil, nakoľko si ju právny zástupca uplatnil za rok 2013 v nesprávnej výške, teda rovnakej ako v roku 2015, v sume 13,98 €/ . Náhradu trov konania súd nepriznal odporkyňi v 2.rade, pretože ich nežiadala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie a to do 15. dní odo dňa jeho doručenia, cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa okrem všeobecných náležitostí(§ 42 ods.3 O.s.p) musí uviesť proti ktorému rozhodnutiu súdu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci

samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 O.s.p.)

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č.233/1995Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.